

Herman van Run, directeur in een bruisende tijd: "Met irrationele hartstocht tegen het gezag"

"Het begon in 1966 rustig en gedwee, de verhouding tussen studenten en docenten was vriendelijk. Het was in het begin een klein gezelschap, want er was nog maar één klas. We begonnen vol goede moed, zoals je aan een nieuwe dag begint." Zo herinnert Herman van Run zich die eerste jaren. Hij werkte op de School voor de Journalistiek van 1966 tot 1972. Aanvankelijk als docent Recht, in '70-'71 als directeur.

M "Maar ik herinner me de school vooral van de periode rondom 1970. De mentaliteit kenterde, we werden onzeker. Docenten en studenten gingen nadenken over wat zij aan het doen waren. Dat was het gevolg van de democratiseringsbeweging die op universiteiten op gang was gekomen. De School voor de Journalistiek onderging daarvan de invloed. Dat gold vooral voor studenten. Zij waren in de meerderheid en gingen mede bepalen hoe het onderwijs en de school er uit gingen zien."

Van Run vervolgt: "De studenten kregen nieuwe inzichten over onderwijs: dat moest minder schools en minder autoritair worden. Ze wilden meer projectonderwijs: leren door uit te gaan van maatschappelijke onderwerpen. Hoe pakt een journalist maatschappelijke problemen aan en welke kennis is daarvoor nodig? Ten dienste daarvan gegevens verzamelen en je dan theorieën eigen maken."

Daarvoor verliep het leerproces precies omgekeerd. "Het curatorium (het bestuur van de SvdJ, gevormd door de Nederlandse Dagblad Pers die de school had opgericht) had andere inzichten. De School voor de Journalistiek zou een traditionele opleiding zijn, die journalisten moest opleiden om effectief te

kunnen werken bij de persorganen. Het bestuur vond dat de studenten onbekookt en schreeuwerig te werk gingen en dat gold ook voor een aantal docenten. Directeur dr. Maarten Schneider had moeite met het handhaven van zijn gezag. De studenten waren tegenover hem en adjunct-directeur Henk Schaafsma niet hoffelijk. Schaafsma nam ontslag. Dat was een gemis, want volgens mij hadden de studenten veel van hem kunnen opsteken."

Volgens Herman van Run liepen de studenten te hard achter ideeën en stellingen aan die ze niet goed verwerkt hadden. "Ze namen deze kritiekloos maar hartstochtelijk aan, terwijl ze met irrationele afkeer tegenover het gezag en het bedrijfsleven stonden. Deze mentaliteit was typerend voor de studenten. Het was een smeltpot van inzichten, strevingen en gevoelens. Het merendeel van de studenten was jong, dus dat ging bruisen. Ik denk dat voor de studenten het begin van jaren zeventig wel vormend waren wat hun persoonlijkheid betreft, maar wat betreft onderwijs en deelname aan het onderwijs was het niet optimaal. Volgens mij zijn de mensen uit de eerste jaren van de school bekwaamere journalisten geworden dan de mensen die in de jaren zeventig van school zijn gekomen."

Herman van Run

Van 1966 tot 1970 lag het gezag over de school formeel in handen van het curatorium. Dit bestuur moest verantwoording afleggen tegenover het ministerie van onderwijs. Het ministerie was conservatief en had de macht om de geldkraan dicht te draaien. Maar niet het bestuur, de school zelf ging de beslissingen nemen. De besluitvorming voltrok zich in de Algemene School Vergadering (ASV), een vergadering van alle studenten en docenten. Met meerderheid van stemmen werden besluiten genomen. Ieders stem telde even zwaar, het motto was: 'One man, one vote'. Ik vond dat niet zo erg, ik dacht niet dat de school naar de verdommenis zou gaan. Maar ik vond het wel gevaarlijk, de mensen waren onbekookt. Men was niet rechtvaardig en

hoffelijk tegenover mensen die meer conservatieve ideeën hadden." In het voorjaar van 1970 liepen de spanningen hoog op. "Directeur Schneider en het curatorium vonden het beter om dat jaar geen nieuwe studenten toe te laten. De studenten en het merendeel van de docenten waren daar tegen en dienden petitie in. Men vreesde een bezetting, dus de sloten van het gebouw aan de Palmstraat werden veranderd en het besluit werd teruggedraaid. Directeur Schneider, die met zijn mentaliteit goed functioneerde in de beginjaren, kon niet meer voor of achteruit. Hij is toen met ziekteverlof gegaan."

Herman van Run: "Voor die tijd verving ik hem wel vaker en deed dit nu dus ook. Daarbij had ik het vertrouwen van het curatorium en van de studenten en docenten. Ik heb toen getracht om te roeien met de riemen die er waren. Ik nam de studenten serieus en moest tegelijkertijd aan de kwaliteit van de vakopleiding denken. Ik had te maken met mijn persoonlijke inzichten en die strookten niet met wat de rest wilde. Overigens heb ik nooit getracht mijn inzichten tegen de wil van de meerderheid door te voeren. Ik zou alleen opstappen als er beleidslijnen zouden worden uitgestippeld die tegen mijn geweten ingingen, maar

dat is niet gebeurd. Uiteindelijk ben ik in juni 1971 afgetreden als directeur, omdat ik te moe werd.

Na mijn directeurschap, werd ik weer docent. Daar ben ik flexibel in. Ik vind dat je niet altijd naar het hogere moet streven." Herman van Run is naast zijn werk voor de school steeds voor De Tijd, blijven schrijven. Hij werkte voordat hij op school kwam. "In 1972 vroeg De Tijd of ik terug wilde komen. Ik kende de mensen daar en voor De Tijd schrijven had mijn liefde. Toen ben ik gestopt bij de school."

door Maaike Kleuver